

UCHWAŁA NR XX/101/2016
RADY GMINY W BOJADŁACH

z dnia 23 maja 2016 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bojadła
na lata 2016-2026**

Na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej (Dz.U. z 2015r., poz. 163 z późn.zm.) **uchwala się, co następuje**

- § 1. Przyjmuje się Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bojadła na lata 2016- 2026, stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bojadła.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Gminy w Bojadłach

Elżbieta Szwajkowska

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BOJADŁA
NA LATA 2016 - 2026**

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	2
WSTĘP	3
1. CHARAKTERYSTYKA GMINY BOJADŁA	5
1.2. DEMOGRAFIA LUDNOŚCI GMINY BOJADŁA	6
2. DZIAŁANIA I PRACA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W BOJADŁACH	7
3. GLÓWNE PROBLEMY SPOŁECZNE GMINY BOJADŁA	10
Nazwa	12
3.1. CHARAKTERYSTYKA PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH W GMINIE BOJADŁA	12
3.2. ZADANIA DO REALIZACJI W ODNIESINIU DO DANEGO PROBLEMU	21
4. ANALIZA SWOT	27
5. EDUKACJA PUBLICZNA	29
5.1. REALIZACJA ZADAŃ	30
6. WDRAŻANIE STRATEGII	32

WSTĘP

Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Bojadła jest wyrazem lokalnej polityki społecznej. Jej szerokie znaczenie to chęć poprawienia standardów życia nie tylko osób żyjących w skrajnie dysfunkcyjnych środowiskach, ale także wszystkich mieszkańców Gminy Bojadła.

Przyjęta przez Gminę taka polityka społeczna zajmuje się przede wszystkim zagadnieniami z dziedzin takich jak: edukacja, zatrudnienie, wypoczynek, kultura, ochrona zdrowia oraz zabezpieczenie potrzeb materialnych i mieszkalnych.

Kluczowym znaczeniem w przyjętej polityce społecznej jest:

- ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. nowelizowana w 2015r. (Dz. U. 2015r., poz. 163 ze zm.) - określa warunki prawne i organizacyjne systemu pomocy społecznej. Organy administracyjne, rządowe i samorządowe współpracujące z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, instytucjami kościelnymi, osobami fizycznymi i prawnymi, organizują pomoc społeczną;
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2015.1390);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2016 poz. 224);
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz.U. 2015 poz. 1567) - stwarza pewną szansę na powrót do życia w społeczeństwie osobom, które z różnych powodów znalazły się na marginesie życia społecznego. Szczególny nacisk ustawa kładzie na edukację i aktywizację środowisk dotkniętych długotrwałym bezrobociem ze środowisk z marginesu zawodowego i społecznego, a także na wspieranie zatrudnienia takich osób. Ustawa kierowana jest w szczególności do osób bezdomnych, uzależnionych od alkoholu, narkotyków, osób chorych psychicznie, długotrwale bezrobotnych;
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. 2015 poz. 1886);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U.2015.1339) - reguluje ona prowadzenie działalności pożytku

publicznego odpłatne i nieodpłatne, nadzór nad prowadzeniem działalności pożytku publicznego, wolontariatu;

- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. 2011 poz. 1375);
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2015 poz. 1199);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2015 poz. 1286) - w art.4 wprowadziła zapis, że „prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań gminy”. Na mocy tej ustawy gminy uzyskały kompetencje oraz środki finansowe do rozwiązywania problemów alkoholowych lokalnych społeczności;
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. 2015 poz. 114 ze zm.) - reguluje system poza ubezpieczeniowych świadczeń społecznych, finansowanych ze środków budżetu państwa całkowicie odrębnych od systemu pomocy społecznej. Ustawa zamiast szeregu różnych niezależnych od siebie świadczeń wprowadziła zasiłek rodzinny wraz z dodatkami;
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. 2016 poz. 169) i inne.

Celem Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Bojadłach jest umożliwienie rodzinom dysfunkcyjnym przezwyciężanie swoich problemów, w oparciu o jak najmniejszą ingerencję instytucji państwowych.

Wszyscy pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojadłach stale poszukują innowatorskich rozwiązań problemów w rodzinach patologicznych, jak i elastycznie podchodzą do wszelkich zmian na terenie gminy.

Gmina skupia się na wyeliminowaniu i przeciwdziałaniu marginalizacji i wykluczenia społecznego. Polityka gminy ukierunkowana jest na zwiększenie działań w obrębie pracy socjalnej i jeszcze bardziej dynamicznej i ściślejszej współpracy z różnymi instytucjami (oświata, służba zdrowia i policja).

Tak rozumiana polityka lokalna przyczyni się do licznych rozwiązań problemów w rodzinach patologicznych, jak i zwiększy świadomość wszystkich mieszkańców gminy Bojadła.

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY BOJADŁA

Gmina Bojadła położona jest w zachodniej Polsce w województwie lubuskim, powiat Zielona Góra. Dokładniej Gmina położona jest na prawym brzegu środkowego biegu rzeki Odry w Kotlinie Kargowskiej i zajmuje powierzchnię 102, 76 km². Poniższa tabela 1 przedstawia wielkość poszczególnych miejscowości, które należą do Gminy Bojadła.

Tabela 1. Wielkość powierzchni miejscowości należących do Gminy Bojadła

Lp.	Nazwa miejscowości	Powierzchnia geodezyjna w hektarach
1.	Bełcze	353.4120
2.	Bojadła	1624.4088
3.	Kartno	629.1821
4.	Klenica	2171.0823
5.	Pólko- Sosnówka	186.9103
6.	Przewóz	260.2086
7.	Pyrnik- Młynkowo	2444.5919
8.	Siadcza	353.8191
9.	Susłów	2144.4929

Cała Gmina podzielona jest na 9 sołectw, w których znajduje się 14 miejscowości, co przedstawione zostało w tabeli nr 2.

Tabela 2. Sołectwa Gminy i ich miejscowości

Lp.	Nazwa sołectwa	Nazwa wsi wchodzącej w skład sołectwa
1.	Bojadła	Bojadła, Karczemka, Wirówek
2.	Klenica	Klenica, Kleniczki
3.	Kartno	Kartno, Pólko
4.	Bełcze	Bełcze, Sosnówka
5.	Przewóz	Przewóz
6.	Pyrynik	Pyrynik
7.	Młynkowo	Młynkowo
8.	Susłów	Susłów
9.	Siadcza	Siadcza

Około 50% terenu gminy zajmują uprawy rolne. Lasy oraz tereny zadrzewione zajmują około 39% powierzchni. Gmina usytuowana jest 47 km od Zielonej Góry oraz 19 km od Sulechowa, dwóch miast, które są ważne dla tego regionu gdyż są ośrodkami administracyjnymi, przemysłowymi, kulturowymi i akademickimi.

Położenie gminy pośrodku województwa, bliskie sąsiedztwo z Zieloną Górą, przebieg ważniejszych dróg o znaczeniu wojewódzkim i powiatowym, żeglowna rzeka Odra oraz stosunkowo niewielka odległość od granicy z Niemcami, stwarzają teoretyczne możliwości rozwoju gospodarczego i przestrzennego gminy.

1.2. DEMOGRAFIA LUDNOŚCI GMINY BOJADŁA

Zgodnie z danymi Urzędu Gminy Bojadła z dnia 31.12.2015r. gmina liczy 3306 mieszkańców, dane te zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela nr 3. Liczba ludności Gminy Bojadła na dzień 31.12.2015r.

Lp.	Nazwa miejscowości	Mężczyźni (M) Liczba	Kobiety (K) Liczba
1.	Bełcze	79	87
2.	Bojadła	588	598
3.	Karczemka	3	0
4.	Klenica	556	567
5.	Kleniczki	1	0
6.	Kartno	49	39
7.	Młynkowo	48	48
8.	Przewóz	42	45
9.	Pyrnik	165	158
10.	Pólko	15	15
11.	Siadcza	51	50
12.	Sosnówka	19	17
13.	Susłów	17	17
14.	Wirówek	17	15
Ogółem		1650	1656
Suma wszystkich osób	3306		

Natomiast w tabeli nr 4 została przedstawiona struktura ludności gminy w latach od 2008 do 2015.

Tabela 4. Struktura ludności od 2009r. - 2015r.

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba ludności	3342	3351	3368	3380	3349	3325	3306

Dynamika wzrostu liczby mieszkańców w ciągu ostatnich lat była niekorzystna. Mieszkańcy opuszczają tereny Gminy Bojadła. Dzieje się to zapewne z powodu narastającego bezrobocia w Gminie, a także braku perspektyw.

2. DZIAŁANIA I PRACA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W BOJADŁACH

Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojadłach został utworzony na podstawie Uchwały nr VIII/50/90 Gminnej Rady Narodowej w Bojadłach z dnia 26.02.1990. Ośrodek jest samodzielną jednostką organizacyjną Gminy. Wykonuje zadania własne oraz zadania zlecone.

Finansowany jest ze środków własnych Gminy i środków administracji rządowej na zadania zlecone.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojadłach działa na podstawie prawa, w szczególności w oparciu o przepisy:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej (Dz. U. 2015r., poz. 163 ze zm.);
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2015 poz. 114 ze zm.);
- statut Ośrodka Pomocy Społecznej określa Uchwała XXXVII/210/14 Rady Gminy w Bojadłach z dnia 13 stycznia 2014r.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojadłach w 2015 r. zatrudniał 9 pracowników, tj. kierownika, 5 pracowników socjalnych, 1 pracownika administracyjnego, 1 księgową na pół etatu oraz asystenta rodziny. Z tym, że 3 pracowników przebywa na urlopie macierzyńskim. Dwóch pracowników socjalnych podjęło pracę w tutejszym ośrodku na umowę o pracę na zastępstwo.

1. Kierownik - wykształcenie średnie socjalne oraz ukończona w styczniu 2008 r. specjalizacja z organizacji pomocy społecznej;
2. Pracownik socjalny - wykształcenie wyższe - mgr socjologii
3. Pracownik socjalny - wykształcenie wyższe - mgr pracy socjalnej
4. Pracownik socjalny - wykształcenie wyższe - mgr pomoc społeczna i socjoterapia
5. Pracownik socjalny - wykształcenie wyższe - mgr pedagogiki, spec. praca socjalna
6. Pracownik socjalny - wykształcenie wyższe – mgr pomoc społeczna i socjoterapia
7. Księgową na ½ etatu - wykształcenie średnie, technik rachunkowości
8. Pracownik administracyjny - wykształcenie wyższe - mgr ekonomii
9. Asystent rodziny - wykształcenie wyższe, mgr pedagogiki, spec. pedagogika pracy i zarządzanie zasobami ludzkimi.

Decyzje administracyjne w ramach zadań zleconych i własnych, wydane są przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej na podstawie upoważnień wydanych przez Wójta Gminy Bojadła:

- Upoważnienie nr 2/2004 r. do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości Gminy;
- Upoważnienie nr 8/06 do prowadzenia postępowania wobec osób uprawnionych do ubiegania się o świadczenia opieki zdrowotnej, a także w tych sprawach decyzji administracyjnych i postanowień;
- Upoważnienie nr 8/06 do prowadzenia postępowania wobec osób uprawnionych do ubiegania do świadczeń z ubezpieczenia zdrowotnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych;
- Upoważnienie nr 6/05 do prowadzenia postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych oraz postępowania w sprawach zaliczek alimentacyjnych, a także do wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach;
- Upoważnienie nr 1/04 do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych;
- Zarządzenie nr 35/08 Wójta Gminy Bojadła z dnia 28 sierpnia 2008 r. w sprawie upoważnienia Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojadłach - upoważnia się do: prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz do wydawania decyzji w tych sprawach;
- Upoważnienie nr 5/2012 z 09.03.2012 r. do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenie postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji;
- Upoważnienie nr 6/2012 z 09.03 2012 r. do przekazywania do biura informacji gospodarczych o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust 1 pkt. 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy;
- Upoważnienie nr 7/2012 z 09.03. 2012 r. do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- Upoważnienie nr 16/2012 z 21.11.2012 r. do prowadzenia postępowania w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tym zakresie decyzji;
- Zarządzenie nr 50.71.2013 Wójta Gminy Bojadła z dnia 31 grudzień 2013 r. w sprawie upoważnienia Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojadłach do wydawania decyzji administracyjnych w sprawach dodatku mieszkaniowego;
- Uchwała nr XXXVII/209/14 Rady Gminy w Bojadłach z dnia 13 styczeń 2014 r. w sprawie upoważnienia Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojadłach do

załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej dotyczących zryczałtowanego dodatku energetycznego, o którym mowa w ustawie a dnia 10 kwietnia 1997 r.- prawo energetyczne;

- Upoważnienie nr 3/2014 Wójta Gminy Bojadła z dnia 28 maja 2014 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o ustalenie prawa do zasiłku dla opiekuna, oraz wydawania w tych sprawach decyzji;
- Upoważnienie Wójta Gminy Bojadła z dnia 23 czerwca 2014 r. nr 7/2014 do realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych przyznawania Kart Dużej Rodziny;
- Upoważnienie Wójta Gminy Bojadła nr 7/2014 z dnia 26 czerwca 2014 r. do prowadzenia postępowań w sprawie przyznawania Karty Dużej Rodziny, o podpisywania dokumentów w sprawach o których mowa.

3. GŁÓWNE PROBLEMY SPOŁECZNE GMINY BOJADŁA

Zasada pomocniczości odnosi się zazwyczaj do tych osób, które nie mają uprawnień ubezpieczeniowych czy zaopatrzeniowych, znajdują się natomiast w bardzo trudnej sytuacji życiowej i potrzebują wsparcia. Pomoc może być udzielana ze środków budżetowych państwa, samorządów organizacji społecznych oraz ofiarności społecznej. Decyduje tu aktualna sytuacja materialna osoby starającej się o pomoc.

Zasada pomocniczości właściwa jest pomocy społecznej. Od roku 1990 jest instrumentem polityki społecznej państwa. Została stworzona, aby umożliwić ludziom znajdującym się w bardzo trudnym położeniu, przezwyciężenie takich sytuacji, których nie są w stanie pokonać wykorzystując jedynie własne środki możliwości i uprawnienia.

Pomoc społeczna na poziomie lokalnym, powinna budować godne warunki egzystencji i pracy dla grup charakteryzujących się ubóstwem oraz wszelkiego rodzaju dysfunkcjami, z którymi sama jednostka nie potrafi sobie poradzić i ich pokonać. Praca pomocy społecznej powinna zapewniać takim osobom pomoc doraźną. W szczególności jednak celem jest podjęcie wszelkich starań i wykorzystanie wszelkich możliwości, aby doprowadzić jednostkę lub całą rodzinę do samodzielności życiowej. Ważne jest, aby nie potrzebowały stałego wsparcia z zewnątrz, lecz potrafiły same rozwiązywać problemy i nie wykorzystywały często swojej wyuczonej bezradności.

Głównymi problemami, w naszej Gminie jest:

- bezrobocie;
- uzależnienie od alkoholu i innych używek;

- ubóstwo.

Z tymi problemami łączą się kolejne, które tworzą się pod wpływem nieporadności:

- przemoc w rodzinie;
- kompletny brak zaradności życiowej - tzw. wyuczona bezradność;
- samotność wynikająca z braku kontaktu z rodziną.

Na przestrzeni lat wyłoniła się pewna hipoteza, iż problemy dotyczą coraz to młodszych ludzi i dysfunkcje powstają w coraz to młodszym pokoleniu. Dlatego tak ważnym działaniem podjętym przez pracowników socjalnych jest praca socjalna, która ma na celu zahamowanie pogłębiania się tego zjawiska.

Praca socjalna w Polsce aktualnie z roku na rok się polepsza. Wiele programów unijnych pomogło zwalczyć marginalizację, a także wskazać nowe ścieżki ludziom pochodzącym z rodzin dysfunkcyjnych. Ustawa o pomocy społecznej jest skrupulatnie aktualizowana i nowelizowana, dzięki temu wiele przepisów zostało zmienionych na korzyść pracowników socjalnych, jak i podopiecznych Ośrodków Pomocy Społecznej. Wszelkie działania w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej, dążą do polepszenia sytuacji rodzin w Polsce. Tak obrany kierunek może zaowocować pozytywnymi zmianami w przyszłości.

Wymienione wyżej problemy z jakimi boryka się społeczeństwo w naszej gminie zmusza jego część do korzystania z pomocy świadczonych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojadłach. Jednak nasi pracownicy w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bojadłach nie tylko świadczą pomoc w postaci zasiłków, ale także wymagają od podopiecznych minimum aktywności z ich strony.

W poniższej tabeli nr 5 została przedstawiona liczba osób w naszej gminie, która jest objęta pomocą społeczną za okres od stycznia 2015r. do grudnia 2015r.

Tabela nr 5 Liczba osób objętych pomocą społeczną w Gminie Bojadla.

Nazwa świadczenia	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia
Zasilek stały	17 osób
Zasilek okresowy	73 osoby
Inne zasiłki celowe i w naturze - ogółem	81 osób
Posiłki dla dzieci	62 osoby

Przebywanie w Domach Pomocy Społecznej	6 osób
Kontrakty socjalne	1 osoba
Praca socjalna	236 osób

Tabela nr 6 Typy rodzin objętych pomocą socjalną w Gminie Bojadła.

Nazwa	Ilość rodzin
Rodziny żyjące w ubóstwie	41
Rodziny naznaczone sieroctwem	0
Osoby bezdomne	0
Rodziny z problemem bezrobocia	63
Rodziny naznaczone niepełnosprawnością	33
Rodziny naznaczone chorobą długotrwałą lub ciężką	55
Rodziny borykające się z przemocą	1
Rodziny wielodzietne lub objęte ochroną macierzyńską	22
Rodziny bezradne wychowawczo	16
Osoby z trudnością przystosowania się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3
Rodziny dotknięte problemem alkoholowym lub narkomanią	13

Jak wynika z powyższej tabeli dominującymi problemami z jakimi boryka się społeczeństwo zamieszkujące w naszej Gminie jest ubóstwo w dużej części wynikające z bezrobocia, problemy w rodzinach wielodzietnych, co za tym idzie bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych, alkoholizm. Kolejnymi częstymi problemami są: niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, samotność, rodziny niepełne lub wielodzietne. Niestety jak wynika z ostatnich obserwacji coraz więcej osób pozostaje bez pracy lub w najbliższym czasie grozi im bezrobocie, ponieważ swoją upadłość i zamknięcie ogłasza coraz to więcej zakładów znajdujących się w okolicy. Niestety środowisko Gminy jak wynika z dokumentacji zebranych przez Ośrodek Pomocy Społecznej ma dość niskie wykształcenie lub nie ma go wcale, co diametralnie zmniejsza możliwości ludzi na zatrudnienie.

3.1. CHARAKTERYSTYKA PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH W GMINIE BOJADŁA

➤ Bezrobocie

Z pośród problemów społecznych, z którymi borykają się mieszkańcy gminy Bojadła, na pierwszy plan w ostatnich latach wysuwa się bezrobocie. Ma ono wiele dalekosiężnych w swoim działaniu skutków. Bardzo często towarzyszy mu pogorszenie dotychczasowego standardu życia, pogorszenie samooceny, spadek poczucia własnej wartości, odrzucenie przez społeczeństwo, depresję itp. Bezrobocie generuje wiele poważnych problemów społecznych takie jak np. ubóstwo, alkoholizm, przemoc itp. Wszystkie te zjawiska mają negatywny wpływ na codzienne funkcjonowanie rodzin nimi dotkniętych.

Bezrobocie jest zjawiskiem społecznym polegającym na tym, że osoby zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia, pomimo podejmowanych starań, nie znajdują go i nie podejmują żadnej pracy zarobkowej. Pomimo wielu propozycji definiowania pojęcia bezrobocia funkcjonujących w literaturze, ustawa o pomocy społecznej nie powołuje się na żadną z nich. Nie mniej jednak świadczenia z pomocy społecznej stanowią dodatkowe wsparcie dla osób i rodzin dotkniętych tym problemem. W świetle artykułu 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, bezrobocie jest oprócz ubóstwa dodatkową przesłanką uzasadniającą przyznanie świadczeń z pomocy społecznej.

Oceniając sytuację danej osoby lub rodziny pod kątem występowania bezrobocia, najważniejszym jest stwierdzenie, czy dana osoba jest zarejestrowana w urzędzie pracy właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego, jako osoba bezrobotna i poszukująca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. W świetle ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy tylko taką osobę możemy uznać za osobę bezrobotną.

Zatem bezrobotnym w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, jest osoba **zarejestrowana we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukująca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej**, jeżeli spełnia wymagane w/w ustawą kryteria w tym m.in.:

- ukończyła 18 rok życia (pełnoletnia),
- nie osiągnęła wieku emerytalnego,
- nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobiera nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia

rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, zasiłku macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego,

- nie nabyła prawa do emerytury albo renty z tytułu niezdolności do pracy, przyznanej przez zagraniczny organ emerytalny lub rentowy, w wysokości co najmniej najniższej emerytury albo renty z tytułu niezdolności do pracy, o których mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
- nie uczy się w szkole, z wyjątkiem uczącej się w szkole dla dorosłych lub przystępującej do egzaminu eksternistycznego z zakresu programu nauczania tej szkoły lub w szkole wyższej, gdzie studiuje na studiach niestacjonarnych (...).

Jak już wcześniej wspomniano, bezrobocie jest głównym problemem lokalnej społeczności w gminie Bojadła. W ostatnich latach można zauważyć, że problem bezrobocia w naszej gminie przejawia tendencje wzrostowe. Jest ono spowodowane m. in.:

- niskimi kwalifikacjami zawodowymi,
- brakiem odpowiedniego wykształcenia,
- brakiem wymaganych kursów specjalistycznych,
- brakiem dodatkowych umiejętności (tj. znajomość języków obcych, brak prawa jazdy i własnego samochodu itp.),
- trudnościami komunikacyjnymi wynikającymi z ograniczonych możliwości dojazdów do potencjalnego pracodawcy (brak połączeń komunikacyjnych o odpowiedniej intensywności),
- niskimi aspiracjami zawodowymi,
- samotnym wychowywaniem dzieci,
- koniecznością sprawowania opieki nad małoletnimi dziećmi w rodzinach wielodzietnych.

Bezrobocie wywiera negatywny wpływ na całokształt życia rodzinnego. Niestabilność finansowa, niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb bytowych rzutuje na inne płaszczyzny życia, powodując niewłaściwe funkcjonowanie w określonych rolach społecznych, w tym również na osłabienie autorytetu rodziców w oczach dzieci (co niejednokrotnie generuje kolejne problemy takie jak chuligaństwo, agresja itp.). Ubóstwo, obniżone poczucie własnej wartości, niska samoocena, brak poczucia stabilności i bezpieczeństwa socjalnego, lęk o „jutro”, depresja, brak wiary we własne siły i umiejętności wpływają destrukcyjnie na klimat życia rodzinnego.

➤ **Długotrwała lub ciężka choroba. Niepełnosprawność.**

Długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność, to kolejne najczęstsze przyczyny udzielania świadczeń z pomocy społecznej na terenie naszej gminy. Powyższe problemy w ostatnich latach uległy znacznemu nasileniu i można zakładać, że zjawiska te w kolejnych latach będą cechować tendencje wzrostowe. Jest to z pewnością spowodowane faktem wydłużania się średniej długości życia (żyjemy coraz dłużej), wzrostem populacji osób starszych (i towarzyszących procesowi starzenia się chorób współistniejących, nierzadko przewlekłych i ciężkich), coraz częściej występującym zjawiskiem starzenia się w „samotności” spowodowanym emigracją zarobkową dzieci i wnuków (generującą problem niemożności sprawowania opieki przez najbliższych), wadami wrodzonymi, zdarzeniami nagłymi itp.

Zmieniający się model rodziny we współczesnym świecie, spadek dzietności, emigracje zarobkowe młodych Polaków, nasilanie się problemów zdrowotnych wraz z wiekiem, ubóstwo, zjawisko starzenia się społeczeństw oraz wiele innych obserwowanych w naszym społeczeństwie procesów w przyszłości, spowoduje zwiększenie konieczności zapewnienia tym osobom właściwej opieki, leczenia, integracji społecznej czy rehabilitacji. W związku z powyższym należy zakładać, że również ilość świadczeń udzielanych z ramienia pomocy społecznej z w/w powodów, będzie przybierał tendencje wzrostowe. Ustawa o pomocy społecznej wyznacza zadania, jakie winny być realizowane na różnych szczeblach administracyjnych i rozróżnia świadczenia na finansowe, rzeczowe oraz usługowe.

W świetle przepisów osoba niepełnosprawna to osoba, która posiada orzeczenie o:

- zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności (lekki, umiarkowany lub znaczny),
- całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy,
- niepełnosprawności wydanym przed ukończeniem 16-ego roku życia.

Zatem niepełnosprawność oznacza "trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy", popartą stosownym orzeczeniem.

Pojęcie „ciężka choroba” oznacza stan, który zagraża życiu, powoduje znaczne niebezpieczeństwo dla zdrowia, wymaga hospitalizacji czy rehabilitacji, długotrwałego leczenia i nie daje rokowań na powrót do zdrowia. Choroba długotrwała to taka, która trwa co najmniej kilka miesięcy. Nie ulega jednak wątpliwości, iż stan choroby musi zostać potwierdzony przez lekarza, poprzez wydanie stosownego zaświadczenia. Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojadłach każdorazowo dokonuje weryfikacji stanu faktycznego, rozpatrując każdą sytuację w sposób indywidualny.

Niepełnosprawność, ciężka, długotrwała choroba wpływają negatywnie na funkcjonowanie osób i rodzin, powodując ogromne obciążenie budżetu domowego bez względu na status materialny danej rodziny, wykonywany zawód czy miejsce zamieszkania. Z jednej strony bowiem rodzina zmuszona zostaje do ponoszenia dużych kosztów związanych z leczeniem i rehabilitacją niepełnosprawnego członka rodziny, z drugiej zaś, do przeorganizowania całego swojego dotychczasowego życia poprzez rezygnację z dotychczasowego dochodu na rzecz sprawowania opieki (przejście na świadczenia pielęgnacyjne, otrzymywanie renty z tytułu niezdolności do pracy itp.), a zatem utrata części dochodów).

Dużym problemem w Gminie Bojadła, są bariery architektoniczne znajdujące się zarówno w miejscu zamieszkania osób, jak i w innych miejscach użytkowania publicznego. Kolejnym problemem jest również ograniczony dostęp tych osób do usług rehabilitacyjnych, trudności komunikacyjne, spowodowane brakiem właściwej infrastruktury komunikacyjnej. Takie bariery nie tylko utrudniają, ale wręcz uniemożliwiają uczestnictwo w życiu społecznym, powodując powolne wykluczanie, segregację oraz izolację społeczną.

➤ **Ubóstwo**

Ubóstwo jest jednym z najczęściej spotykanych problemów, z którymi od wieków borykają się społeczeństwa. Można uznać, że ubogim jest osoba czy rodzina, która z różnych powodów nie może zaspokoić podstawowych potrzeb bytowych, które uznawane są powszechnie za elementarne, a zatem niezbędne do prawidłowego funkcjonowania. Potocznie mówiąc o ubóstwie stosuje się określenia takie jak „bieda” czy „niedostatek”. Termin „ubóstwo” można zdefiniować, jako „stan poniżej pewnego zmiennego w czasie progu dochodowego lub progu realizacji potrzeb w odniesieniu do jednostki, rodziny lub grupy społecznej”. Za podstawowe potrzeby bytowe, które w świadomości społecznej są oznaką godnego życia uznawane są m.in. wyżywienie, ubranie, dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej, dostęp do instytucji kultury, oświaty, mieszkanie itp.

Zjawisko ubóstwa jest na terenie gminy Bojadła jednym z najczęściej występujących problemów społecznych, z którym na co dzień stykają się mieszkańcy naszej gminy. Z danych będących w dyspozycji ośrodka pomocy społecznej wynika, iż ubóstwo stanowi trzeci pod względem intensywności powód zgłaszania się do w/w instytucji, celem uzyskania pomocy.

Na zjawisko ubóstwa wpływ ma bardzo wiele innych zjawisk, które powszechnie występują w społeczeństwie. Z drugiej strony problem ubóstwa jest niejako motorem napędzającym kolejne niepokojące problemy społeczne. Tak więc ubóstwo jest z jednej strony wynikiem zbiegu wielu czynników, z drugiej stanowi przyczynę innych zjawisk społecznych.

Dużą część osób, których dotyka problem ubóstwa w naszej gminie stanowią ludzie, którzy niegdyś prowadzili gospodarstwa rolne, a którzy mogą okazać się jedynie podstawowym wykształceniem. Są to również osoby, które niegdyś były pracownikami Państwowych Gospodarstw Rolnych i Lasów Państwowych.

Analizując problem ubóstwa niepokoi fakt, iż dotyka ono nie tylko poszczególne jednostki ale także, całe rodziny. Konsekwencje niedostatku bardzo mocno uderzają w najmłodszych jej członków, zmykając im drzwi do właściwej edukacji (szczególnie wyższej), powodując ograniczanie w budżetach domowych środków przeznaczanych na m.in. wyżywienie, zakup odpowiedniej do pory roku odzieży czy obuwia, leczenie itp. Z tej też przyczyny jedną z priorytetowych form pomocy realizowanych przez gminę jest zabezpieczenie potrzeb uczniów, pochodzących z najbiedniejszych rodzin poprzez dożywianie w szkołach.

➤ **Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego w tym rodziny niepełne i rodziny wielodzietne. Potrzeba ochrony macierzyństwa.**

Rodzina jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem życia każdego człowieka, w ramach którego uczy się on podstawowych zasad społecznego funkcjonowania, zasad komunikowania się, zasad moralnych, funkcjonowania w określonych rolach społecznych itp. Tu jako dzieci zdobywamy fundamentalne umiejętności oraz kompetencje, które stanowią podwaliny dalszego dorosłego życia. Słowem doświadczenia pierwszych lat życia w środowisku rodzinnym, rzutują na całe późniejsze dorosłe życie.

Niestety, jednak nie każda rodzina, w pełni realizuje powierzone jej przez społeczeństwo funkcje, których prawidłowe wypełnienie gwarantuje wyposażenie dziecka, w niezbędne w życiu dorosłym kompetencje. Zgodnie z tak zwanym ujęciem systemowym rodzina stanowi system, w którym jednostka wywiera wpływ na całość układu, natomiast to, w jaki sposób działa dany układ, rzutuje na funkcjonowanie poszczególnych jego elementów.

Zatem niewłaściwe działanie jednego z jej członków uderza w całość rodziny. Wówczas mówi się o tak zwanej dysfunkcyjności rodziny.

Niejednokrotnie problemowi temu towarzyszą inne, takie jak: bieda, bezrobocie, alkoholizm, przemoc oraz poczucie wyuczzonej bezradności itp. Rodziny te, borykają się także z brakiem umiejętności tworzenia właściwego klimatu rodzinnego, budowania poczucia bezpieczeństwa i bezwarunkowej akceptacji jej członków, obdarzania dzieci uwagą oraz rozładowywania napięcia powstałego poza miejscem zamieszkania. Nierzadko dzieci w takich rodzinach pozostawione są „same sobie” ze swoimi emocjami, problemami, co najczęściej skutkuje dalszymi trudnościami w dorosłym życiu. Kwestią niepokojącą osoby pracujące z takimi rodzinami (również na terenie naszej gminy), a przede wszystkim pracowników socjalnych i asystenta rodziny jest wyuczona bezradność. Przejawia się ona w przekonaniu, że życie niesie ze sobą same negatywne zdarzenia, którym nie da się w żaden sposób zapobiec. Prowadzi to do budowania negatywnego obrazu samego siebie, a w konsekwencji braku poczucia własnej wartości. Przekonanie to można przedstawić słowami „skoro moje wysiłki do niczego nie prowadzą, a ja sam nie mam na nic wpływu, a sukces czy porażka, również nie zależą ode mnie, nie ma sensu starać się i cokolwiek robić”. Wyuczona bezradność znacznie utrudnia pracę z dotkniętą nią osobą czy rodziną, gdyż większość wysiłków aktywizowania członków danej rodziny w różnych sferach, często kończy się porażką. Dlatego też praca w w/w okolicznościach, winna być prowadzona na wielu płaszczyznach.

Problem ten obecny jest także na terenie gminy Bojadła. Środowiska, w których ten problem występuje mogą skorzystać ze wsparcia ośrodka pomocy społecznej na zasadach ogólnych (w postaci pomocy udzielanej przez pracowników socjalnych na różnych płaszczyznach, wsparcia finansowego w formie zasiłków, w tym celowych na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych, dopłaty do pokrycia kosztów żywienia dzieci w szkołach, refundacji kosztów wypoczynku dzieci itp.). Dla objęcia osób i rodzin zamieszkałych na terenie gminy Bojadła kompleksowym wsparciem, tutejszy ośrodek współpracuje z szeregiem instytucji, których działanie nakierowane jest na dobro rodziny w tym m.in.: z Sądem Rodzinnym, kuratorami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowym Urzędem Pracy itp. Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej współdziała również m.in. z Zespołem Interdyscyplinarnym, Gminną Komisją do spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Biurem Porad Obywatelskich prowadzonym przez Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Obywatelskiej CIVIS SUM (w zakresie bezpłatnych porad pranych).

Oprócz w/w form pomocy, rodziny o szczególnie trudnej sytuacji opiekuńczo-wychowawczej mogą zostać objęte pomocą i wsparciem asystenta rodziny. Głównym celem jego pracy jest podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, przywrócenie zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji i ról społecznych, motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego, pomoc w integracji oraz przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny. Należy nadmienić, że rodzinie może zostać przydzielony asystent rodziny, tylko, za jej zgodą. W tym kontekście asystenturę należy rozumieć jako formę wsparcia, a nie przymusu.

W roku 2015 asystent rodziny współpracował z 13-toma rodzinami, dziećmi w wieku od 2 do 17 lat, zaś pracownicy socjalni objęli pomocą 22 rodziny, w których występowała potrzeba ochrony macierzyństwa oraz 16 rodzin przeżywających trudności, w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Podjęte w tych rodzinach działania dotyczyły w szczególności: motywowania do systematycznego kontrolowania przebiegu ciąży i stosowania zaleceń lekarskich, wnioskowania o pomoc finansową na wykonanie niezbędnych badań (w odniesieniu do kobiet w ciąży), udzielania pomocy w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, motywowano do pracy nad właściwą postawą i prawidłowym wykonywaniem swoich obowiązków, motywowano do podjęcia leczenia.

➤ **Alkoholizm**

Kolejną przyczyną udzielania świadczeń z pomocy społecznej jest alkoholizm. Pomimo, iż statystyki prowadzone przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojadłach wskazują, że w roku 2015 ilość udzielonych świadczeń z tego tytułu w porównaniu z latami ubiegłymi przejawia tendencje spadkowe, nadal jest to poważny problem nękający mieszkańców naszej gminy. Spadek ilości osób czy rodzin, w których zjawisko alkoholizmu staje się powodem udzielania świadczeń, być może jest wynikiem braku właściwej, specjalistycznej diagnozy, na podstawie której można by definitywnie stwierdzić uzależnienie.

Niepokoi przede wszystkim fakt, że po alkohol sięgają nie tylko dorośli, ale także coraz młodsze osoby. W przypadku młodych dorosłych, nadużywanie alkoholu niesie ze sobą szczególnie dotkliwe skutki takie jak m.in. utrata pracy, niemożność prawidłowego wejścia w podstawowe role społeczne tj. rolę męża/żony, ojca/matki, zerwanie nawiązanych wcześniej relacji międzyludzkich oraz wiele innych, zaburzenie komunikacji między poszczególnymi

członkami rodziny, które w konsekwencji prowadzą do stopniowej izolacji społecznej i marginalizacji społecznej.

Analizując problem alkoholizmu nie można zapomnieć o tym, że składa się na niego wiele różnych czynników takich, jak: nagła utrata pracy (co jest niezwykle dotkliwym przeżyciem szczególnie dla mężczyzn, którzy w ten sposób starają się odreagować stres związany z niemożnością materialnego zabezpieczenia rodziny), poczucie bezradności, problemy rodzinne (szczególnie w przypadku kobiet), przemoc, samotność czy poczucie braku wsparcia ze strony najbliższego otoczenia. Niejednokrotnie problem alkoholizmu swoimi korzeniami sięga aż do okresu dzieciństwa i dojrzewania (kiedy dziecko wychowuje się w rodzinie z problemem alkoholowym). Niestety alkoholizm to częsta przyczyna interwencji sądu w sprawy opiekuńczo- wychowawcze.

Praca z osobami dotkniętymi problemem alkoholizmu jest bardzo trudna i często skazana na niepowodzenia, ale nie zawsze! Niejednokrotnie pracownicy socjalni czy asystenci rodziny w swojej pracy mogą wskazać na sukcesy zawodowe takie jak np. dostrzeżenie problemu przez osobę dotkniętą uzależnieniem i podjęcie leczenia przez podopiecznego.

Rodziny i osoby dotknięte problemem uzależnienia od alkoholu na terenie gminy Bojadła mogą uzyskać pomoc od pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej, pracowników Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (która poprzez współpracę z policją, ośrodkiem pomocy, kieruje osoby z problemem alkoholowym do działającego Punktu konsultacyjnego prowadzonego przez terapeutę).

➤ **Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.**

Na terenie gminy Bojadła zdarzają się przypadki osób, które za różne przewinienia trafiają do zakładów karnych. Jednostki skazane na karę pozbawienia wolności, bardzo często mają trudności w zaadaptowaniu się do ponownego życia, po opuszczeniu zakładu karnego. Jest to spowodowane przede wszystkim zerwaniem więzi społecznych w momencie umieszczenia w zakładzie karnym oraz wynikającą z tego faktu stygmatyzacją. Szczególnie trudną jest sytuacja, gdy skazany opuszcza zakład karny, po długim okresie czasu. Wówczas readaptacja społeczna jest dla niego ogromnym wyzwaniem.

Osoba taka może liczyć na pomoc ośrodka pomocy społecznej, która koncentruje się przede wszystkim wokół świadczeń pieniężnych i szeroko rozumianej pracy socjalnej.

➤ **Inne**

Scharakteryzowane powyżej problemy są głównymi trudnościami, występującymi na terenie gminy Bojadła.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojadłach wychodząc naprzeciw zmieniającemu się społeczeństwu, pozostaje elastyczny i otwarty na nowe problemy, które mogą pojawić się w najbliższym czasie, bo liczy się człowiek.

3.2. ZADANIA DO REALIZACJI W ODNIESINIU DO DANEGO PROBLEMU.

➤ **Ubóstwo**

Tabela nr 7 Ubóstwo.

Cele operacyjne	Zadania	Realizatorzy	Źródła finansowania
Zmniejszenie skutków ubóstwa, oraz zmniejszenie przyczyn tego zjawiska.	1. Świadczenia z pomocy społecznej w postaci zasiłków stałych, celowych i okresowych	Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy	Budżet gminy i zlecony.
	2. Dodatki mieszkaniowe.	Urząd Gminy	
	3. Świadczenie pomocy w naturze, posiłki w szkołach dla dzieci.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy oraz szkoły	Budżet gminy i zlecony
	4. Współfinansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży. Organizowanie takiego wypoczynku.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoła, Sponsorzy, Caritas w Klenicy i w Bojadłach, Agencja Nieruchomości Rolnych oraz Kuratorium Oświaty	Budżet gminy, Sponsorzy.

➤ **Bezrobocie**

Tabela nr 8 Bezrobocie.

Cel operacyjny	Zadania	Realizatorzy	Źródła finansowania
Przeciwdziałanie i zwalczanie bezrobocia	1. Systematyczna współpraca z PUP w Zielonej Górze Filia w Sulechowie w zakresie porad i informacji o rynku pracy	Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Pracy,	Budżet gminy
	2. Udzielanie osobom i rodzinom dotkniętym bezrobociem wsparcia w formach finansowych, pomocy rzeczowej i usług.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Budżet gminy
	3. Praca socjalna pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej. - aktywizacja osób bezrobotnych do poszukiwania pracy - udzielanie pomocy w poszukiwaniu pracy - kształtowanie prawidłowego wzorca funkcjonowania społecznego - niwelowanie postawy biernego uczestnika w systemie Pomocy Społecznej - motywowanie do podejmowania nauki, uczestnictwa w kursach i	Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy Urząd Pracy	Budżet gminy, Europejski Fundusz Społeczny w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

	przekwalifikowania się - udzielanie wsparcia psychologicznego - organizowanie przez Urząd Gminy, prac społecznie użytecznych (OPS) przyuczenia zawodowego oraz prac interwencyjnych		
--	---	--	--

➤ **Długotrwała i ciężka choroba. Niepełnosprawność**

Tabela nr 9 Długotrwała i ciężka choroba, niepełnosprawność.

Cel operacyjny	Zadania	Realizatorzy	Źródła finansowania
Integracja osób niepełnosprawnych w tym osób starszych, ze środowiskiem lokalnym	1. Zapewnienie usług opiekuńczych w środowisku lokalnym.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Budżet gminy
	2. Umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej	- DPS Trzebiechów	- budżet gminy - środki finansowe rodzin osób umieszczonych w DPS
	3. świadczenie pomocy finansowej	Ośrodek Pomocy Społecznej,	Budżet gminy
	4. Współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej z Gminą oraz z PCPR w kierunku niwelowania barier architektonicznych.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Budżet gminy, pieniądze pozyskane
	5. Praca socjalna- wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie	Ośrodek Pomocy Społecznej, Fundacje pomagające rodziną z dzieckiem	

	aktywności społecznej osób niepełnosprawnych oraz osób starszych. - wspieranie rodzin w których występuje problem niepełnosprawności w szczególności rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym.	niepełnosprawnym	
	6. Poradnictwo i pomoc w załatwianiu formalności związanych z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności. Pomoc w załatwianiu formalności w sprawach rehabilitacyjnych- wyjazdy do Sanatorium.	Ośrodek Pomocy Społecznej	W ramach działalności Ośrodka Pomocy Społecznej

W październiku 2008 Gmina Bojadła zakupiła samochód, który dostosowany jest do osób niepełnosprawnych oraz którym dowożone są dzieci niepełnosprawne do szkoły podstawowej lub do gimnazjum z całej Gminy Bojadła.

- **Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego w tym rodziny niepełne i rodziny wielodzietne. Potrzeba ochrony macierzyństwa.**

Tabela nr 10 Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego w tym rodziny niepełne i rodziny wielodzietne. Potrzeba ochrony macierzyństwa.

Cel operacyjny	Zadania	Realizatorzy	Źródła finansowania
Wzmocnienie trwałości rodziny i przeciwdziałanie niekorzystnym	1. Świadczenie pomocy finansowej oraz pomocy w naturze	Ośrodek Pomocy Społecznej	Budżet gminy

zjawiskom dezorganizującym życie rodziny			
	2. Organizacja i dożywianie w szkołach dla dzieci z rodzin ubogich	Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoła, Wydział Polityki Społecznej w Gorzowie Wielkopolskim	Budżet gminy- dotacja z państwa
	3. Interweniowanie w środowiskach zagrożonych patologią	Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja	W ramach działalności Ośrodka Pomocy Społecznej Pomoc postypencjarna- Sąd
	4. Współpraca z poradnią odwykową, Punktem Interwencyjno-Konsultacyjnym dla ofiar przemocy w rodzinie, Policją	Ośrodek Pomocy Społecznej,	W ramach działalności Ośrodka Pomocy Społecznej
	Praca socjalna: - Poradnictwo rodzinne i prawne, wspieranie rodzin w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych, rozwijanie umiejętności wychowawczych rodziców	Ośrodek Pomocy Społecznej	W ramach działalności Ośrodka Pomocy Społecznej

➤ Alkoholizm

Tabela nr 11 Alkoholizm.

Cel operacyjny	Zadania	Realizatorzy	Źródła Finansowania
Zapobieganie i minimalizowanie skutków problemów	1. Świadczenie pomocy finansowej i pomocy w naturze	Ośrodek Pomocy Społecznej	Budżet gminy

alkoholowych			
	<p>Praca socjalna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - motywowanie osób zagrożonych problemem alkoholizmu do podjęcia leczenia - zgłoszenie osób nadużywających alkoholu na leczenie odwykowe - motywowanie osób z problemem alkoholowym do udziału w grupach wsparcia, w terapiach indywidualnych, korzystanie z pomocy punktu konsultacyjnego prowadzonego przez terapeutę. - edukacja dotycząca problematyki uzależnień - wspieranie trzeźwych alkoholików w abstynencji 	<ul style="list-style-type: none"> - Ośrodek Pomocy Społecznej - Szkoła - Policja - Gminna Komisja do spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - Zespół Interdyscyplinarny 	<p>W ramach działalności Ośrodka Pomocy Społecznej i Gminy</p>
	<p>3. Współpraca z punktem Informacyjno-Konsultacyjnym dla osób z problemem alkoholowym</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej</p>	<p>Budżet gminy</p>

➤ **Trudności w przystosowaniu się do życia w społeczeństwie po opuszczeniu zakładu karnego**

Tabela nr 12 Trudności w przystosowaniu się do życia w społeczeństwie po opuszczeniu zakładu karnego.

Cel operacyjny	Zadania	Realizatorzy	Źródła finansowania
Zmniejszenie trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1. Świadczenie pomocy finansowej i pomocy w naturze	Ośrodek Pomocy Społecznej	Budżet gminy
Kontrakty socjalne	2. Praca socjalna: - pomoc w znalezieniu pracy lub innego zajęcia - skierowanie do punktu Interwencyjno-Konsultacyjnego - Współpraca z policją i z zakładami karnymi	Ośrodek Pomocy Społecznej	W ramach działalności Ośrodka Pomocy Społecznej

➤ **Inne**

Opieka nad rodzinami (piecza zastępcza) - asystent rodziny.

Aby zapobiegać powstawaniu kolejnych problemów takich jak np. narkomania, Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojadłach nadal ściśle współpracuje z policją oraz ze szkołami w obrębie gminy. Należy co jakiś czas przeprowadzać ankiety w szkołach dotyczące ich styczności z narkotykami oraz poziomu wiedzy na ten temat. Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej jak i inni zajmujący się takimi problemami, powinni być na bieżąco informowani o możliwościach zagrożenia w danym środowisku. Powinny być również organizowane spotkania dzieci z terapeutami. W ramach możliwości dorośli powinni być informowani o tym, jak rozpoznawać zażywanie narkotyków. Profilaktyka jest kluczem do zwalczania problemów w zarodku.

4. ANALIZA SWOT

W oparciu o diagnozę sytuacji Społecznej w Gminie Bojadła, można wskazać najważniejsze dla lokalnej społeczności problemy. W takim przypadku bardzo często stosuje się analizę SWOT, która pozwala na określenie deficytów, a co za tym idzie, na wyłonienie

potrzeb. Dzięki analizie SWOT, możemy określić słabe i mocne strony oraz najważniejsze czynniki zewnętrzne: szanse i zagrożenia.

Analiza SWOT sytuacji Społecznej na terenie Gminy Bojadła:

Mocne strony:

1. Działający na terenie gminy Ośrodek Pomocy Społecznej.
2. Działające na terenie powiatu Powiatowe Centrum Pomocy Społecznej.
3. Potencjał demograficzny - znaczna liczba osób w wieku przedprodukcyjnym.
4. Dobra współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojadłach z innymi placówkami.
5. Świetlice socjoterapeutyczne na terenie gminy.
6. Dobrze działający Gminny Ośrodek Kultury.
7. Darmowe porady prawne dla wszystkich mieszkańców Gminy Bojadła.

Szanse

1. Integracja z Unią Europejską - możliwości pozyskiwania dodatkowych środków zewnętrznych .
2. Rozwój współpracy istniejących już instytucji.

Słabe strony:

1. Niski statut społeczny Pracownika Socjalnego.
2. Niedobór kadr pracowników socjalnych, powodujący u zatrudnionych obciążenie zbyt dużymi rejonami, a tym samym niemożność prowadzenia właściwej specjalistycznej pracy z rodzinami problemowymi.
3. Niedostateczna baza lokalowa.
4. Bariery architektoniczne w dostępie do infrastruktury społecznej dla osób niepełnosprawnych.
5. Brak miejsc dziennego pobytu seniorów.
6. Brak mieszkań socjalnych.
7. Niedostateczne środki finansowe na zatrudnienie nowych specjalistów.
8. Nieskoordynowany system działań instytucji i organizacji pozarządowych.

Zagrożenia

1. Emigracja zarobkowa wykształconych ludzi.
2. Kryzys małżeństw z powodu emigracji zarobkowej, powstawanie rodzin niepełnych.

3. Wysokie bezrobocie.
4. Brak autorytetów moralnych i społecznych.
5. Roszczeniowa postawa wobec Pomocy Społecznej.
6. Brak zrozumienia znaczenia i problematyki Pomocy Społecznej wśród społeczeństwa i władzy.
7. Zwiększająca się liczba patologii społecznych. Zjawisko „dziedziczenia” patologii.
8. Częste zmiany przepisów prawnych.

5. EDUKACJA PUBLICZNA

Rozwój społeczeństwa łączy się z konsekwentnym i systematycznym podnoszeniem umiejętności korzystania z nowoczesnych technik informacyjno-komunikacyjnych, aktualizowaniem wiedzy o nowoczesnych formach zarządzania i organizacji pracy oraz podwyższaniem poziomu wykształcenia mieszkańców.

Ważnym zadaniem mającym na celu osiągnięcie sukcesu jest zwiększanie zdolności komunikacyjnych społeczeństwa, a tym samym zwiększanie motywacji do poszukiwania pracy (zwiększenie aktywności zawodowej), podnoszenie poczucia odpowiedzialności, podwyższanie aspiracji zawodowych i stawianie sobie celów.

Prawidłowo funkcjonujący system kształcenia, przyczynia się do zwiększania poczucia bezpieczeństwa, daje ludziom możliwość nabycia nowych umiejętności, a co za tym idzie, gwarantuje im skuteczniejsze radzenie sobie w sytuacjach trudnych.

Program edukacji publicznej powinien być realizowany w oparciu o ścisłą współpracę między jednostkami tj.:

- Placówki Oświatowe i Szkoleniowe;
- Urząd Pracy;
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojadłach;
- Urząd Gminy Bojadła.

Celem jest budowa efektywnego i lepiej funkcjonującego społeczeństwa, a tym samym systemu kształcenia. Głównymi celami są:

- stwarzanie większych szans na rozwój własnej aktywności i samorealizacji młodego pokolenia;
- przeciwdziałanie marginalizacji młodzieży i zwiększenie ich aktywności zarówno edukacyjnej/naukowej jak i zawodowej;

- przeciwdziałanie marginalizacji ludzi starszych;
- rozwój społeczeństwa opartego na poszerzaniu swojej wiedzy i nabywaniu nowych kompetencji;
- stwarzanie lepszych, ciekawszych ofert dla osób chcących aktywnie spędzać wolny czas.

5.1. REALIZACJA ZADAŃ

Tabela nr 13 Stwarzanie większych szans na rozwój własnej aktywności i samorealizacji młodego pokolenia.

Zadania	Działania	Realizatorzy	Sposób monitorowania
1. Wzbudzanie aktywności wśród młodego pokolenia	<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie młodzieży w uczestnictwie w życiu publicznym i społecznym - promowanie aktywności wśród młodzieży - zwalczanie alienacji społecznych 	Urząd Gminy, Organizacje Pozarządowe, Ośrodek Pomocy Społecznej	Analiza ilości uczestników
2. Duże wspieranie programów kulturalnych	<ul style="list-style-type: none"> - rozwój talentów twórczości młodzieżowej - integracja międzypokoleniowa - koncentrowanie się na kulturze życia codziennego tolerancji współdziałaniu empatii - rozwój kreatywności ludzi młodych - zachęcanie do uczestnictwa w tworzeniu dóbr kultury 	Placówki oświatowe znajdujące się w Gminie, Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy	Analiza ilości uczestników. Analiza zaangażowania młodzieży

Tabela nr 14 Przeciwdziałanie marginalizacji młodzieży.

Zadania	Działania	Realizatorzy	Sposób monitorowania
1. Zaangażowanie szkół w realizację programów wychowawczych	<ul style="list-style-type: none"> - diagnozowanie środowiska szkolnego - realizacja programów wychowawczych - szerzenie idei wspomagania przez nauczycieli wszechstronnego rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, emocjonalnym, psychicznym, społecznym i fizycznym i duchowym 	Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki oświatowe, Urząd Gminy	<ul style="list-style-type: none"> - ocena programów realizowanych przez szkoły, analiza ilości uczestników - analiza ilości uczestników - badanie zaangażowania młodzieży w realizację zadań

Tabela nr 15 Przeciwdziałanie marginalizacji ludzi starszych.

Zadania	Działania	Realizatorzy	Sposób monitorowania
1. Zaangażowanie społeczeństwa do pomocy ludziom starszym	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie spotkań ludzi starszych - utworzenie Klubu Seniora - Pozyskiwanie środków finansowych na realizację zadań - integracja społeczeństwa z DPS w Bęczu z lokalnym społeczeństwem 	Gmina Bojadła, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Kultury	<ul style="list-style-type: none"> - ocena realizacji programów - monitorowanie działań - monitorowanie zaangażowania społeczeństwa
2. Angażowanie młodzieży do współpracy z osobami starszymi	<ul style="list-style-type: none"> - zachęcanie młodzieży do organizowania zabaw dla ludzi starszych 	Gmina Bojadła, Szkoła, Ośrodek Pomocy Społecznej - Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza	<ul style="list-style-type: none"> - monitorowanie zaangażowania młodzieży - ocena realizacji zadań

		w Bojadłach i w Klenicy	
--	--	-------------------------	--

Tabela nr 16 Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy.

Zadania	Działania	Realizatorzy	Sposób monitorowania
1. Kierowanie osób dorosłych na szkolenia	- uświadamianie ludzi dorosłych o zmianach jakie zachodzą na rynku pracy - zachęcanie osób do udziału w szkoleniach , które podnoszą ich kwalifikacje zawodowe	Ośrodek Pomocy Społecznej, Gmina Bojadła	- analiza ilości osób korzystających ze szkoleń

Tabela nr 17 Stwarzanie lepszych, ciekawszych ofert dla osób chcących aktywnie spędzać wolny czas. Szczególnie dla młodzieży.

Zadania	Działania	Realizujący	Sposób monitorowania
1. Udostępnienie infrastruktury turystycznej	Tworzenie obiektów ogólnodostępnych	Urząd Gminy	Analiza ilości uczestników i badanie zaangażowania mieszkańców w realizację zadań
2. Udostępnienie pomieszczeń Gminnego Ośrodka Kultury do organizowania różnych imprez	Organizacja różnorodnych imprez dla mieszkańców	Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej	Analiza ilości uczestników i badanie ich zaangażowania w realizację zadań

6. WDRAŻANIE STRATEGII

Realizacja Gminnej Strategii na lata 2016 - 2026 ma pozwolić i zapewnić rodzinom i samotnym osobom nabywanie nowych umiejętności, aby w przyszłości lepiej radziły sobie w konfrontacji ze swoimi problemami.

Przedstawiona strategia rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Bojadła do 2026 roku, obejmuje zasięgiem czasowym okres dziesięciu lat. Jest ona na tyle elastyczna i uniwersalna, że dostosuje się do zmian zachodzących w ekonomii i społeczeństwie.

Opracowane cele strategiczne dotyczą największych i niebagatelnych problemów, z jakimi Gmina Bojadła ma do czynienia. Mianowicie cele strategiczne i operacyjne tworzone są w oparciu o szczegółowe analizy dotyczące pomocy społecznej, edukacji ochrony zdrowia oraz sytuacji na rynku pracy.

Należy uwypuklić, że powyższa strategia powinna być dokumentem bazowym przy konstruowaniu programów operacyjnych i projektów określających sposób oraz metody realizacji zamierzonych zadań. Jeśli realizacja celów będzie zgodna z założeniami, to zwiększy się szansa na osiągnięcie wyznaczonych celów strategicznych oraz operacyjnych i uzyskanie sukcesu będzie realne i możliwe.